

Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030

Rada Miasta Opola w dniu 28 marca 2019 r. podjęła uchwałę Nr VII/124/19 w sprawie przyjęcia „Planu adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030”

Podstawowe informacje o dokumencie

„Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030” (dalej: Plan Adaptacji) powstał w ramach projektu Ministerstwa Środowiska realizowanego we współpracy z 44 polskimi miastami. Projekt finansowany był w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko pt.: *„Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców”*.

Miasto Opole przystąpiło do ww. Projektu na podstawie Porozumienia Nr 1/2017/DZM pomiędzy Prezydentem Miasta Opola a Ministrem Środowiska zawartym w dniu 23 czerwca 2015 r.

Proces przygotowania Planu Adaptacji przebiegał w systemie trójstronnej współpracy, między Ministerstwem Środowiska, Urzędem Miasta Opola oraz Wykonawcą z ramienia Konsorcjum – Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowym Instytutem Badawczym we Wrocławiu. Plan Adaptacji został przygotowany we współpracy Zespołu Miejskiego tj. przedstawicieli Miasta oraz Zespołu Ekspertów tj. przedstawicieli Wykonawcy, jak również przy współudziale licznych interesariuszy. Współpraca ww. Zespołów była kluczowa dla uzgodnienia i przygotowania dokumentu o charakterze strategicznym.

Cele strategiczne i szczegółowe

Kształtowanie miejskiej polityki adaptacyjnej jest zadaniem obejmującym szeroki zakres zagadnień oraz angażującym zróżnicowane grono Interesariuszy. Uwarunkowania kształtowania tej polityki wynikają z dokumentów o charakterze strategicznym i programowym, opracowywanych na szczeblu krajowym oraz mających przełożenie na poziom wojewódzki i lokalny. Przy analizie możliwości adaptacji miasta Opola do zmian klimatu, ważne było uwzględnienie uwarunkowań lokalizacyjnych i specyfiki regionalnej, jak również ocena prowadzonej polityki miejskiej.

Plan Adaptacji obejmuje szereg informacji i danych, które miały za zadanie utworzyć kompletną oraz spójną formułę, oraz spełnić cel, którym jest zmierzanie do adaptacji do zmian klimatu dla miasta Opola, poprzez analizę zjawisk klimatycznych i ich pochodnych, aż do zaplanowanego wieloletniego planu działań adaptacyjnych, w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.

Celem strategicznym Planu Adaptacji jest stworzenie atrakcyjnych warunków dla życia, inwestycji i funkcjonowania miasta w warunkach zmian klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnej aranżacji przestrzeni miejskiej. Osiągnięcie celu strategicznego zrealizowane będzie w toku zwiększenia odporności miasta na przewidywany w perspektywie 2030 r. wzrost temperatury, wzrost częstości i intensywności występowania intensywnych opadów deszczu, silnego i bardzo silnego wiatru oraz na występowanie burz, poprzez podjęcie wielu wzajemnie skoordynowanych działań adaptacyjnych.

Zmiany klimatu potraktowane zostały w kategoriach ryzyka koniecznego do uwzględnienia przy tworzeniu planów inwestycyjnych i strategii rozwoju miasta, w ramach którego określone zostały stopnie zagrożenia i konsekwencje powodowane przez poszczególne zjawiska klimatyczne.

Ocena podatności

Głównym założeniem miasta w ramach realizacji założeń Planu Adaptacji jest zapewnienie poprawy jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców wraz z zachowaniem walorów środowiskowych oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki miasta w warunkach zmian klimatu. Założenia Planu Adaptacji obejmują zwiększenie odporności miasta na zagrożenia związane z wzrastającą temperaturą powietrza, wzrostem częstości występowania intensywnych opadów, występowaniem silnego i bardzo silnego wiatru oraz burz.

Z kolei najbardziej wrażliwymi sektorami/obszarami na zmieniające się czynniki klimatyczne są sektory: zdrowia publicznego, gospodarki wodnej, gospodarki przestrzennej miasta oraz tereny zabudowy mieszkaniowej o wysokiej intensywności, w których wyodrębniono grupy charakteryzujące się zwiększoną wrażliwością na zjawiska klimatyczne i ich pochodne.

Działania adaptacyjne

Dla sektorów/obszarów o największym poziomie ryzyka (tj. zdrowie publiczne, gospodarka wodna, gospodarka przestrzenna, tereny zabudowy mieszkaniowej) dokonano doboru działań adaptacyjnych pozwalających na zwiększenie odporności miasta na zidentyfikowane zagrożenia klimatyczne.

Doboru działań adaptacyjnych dokonano tak, aby każdy cel adaptacyjny związany ze zwiększeniem odporności miasta na zmiany klimatu, był osiągnięty w optymalny sposób, uwzględniający m.in. kryteria zrównoważonego charakteru działania, efektywności kosztowej oraz synergicznego oddziaływania efektów działania w ograniczaniu również innych zagrożeń.

Docelowo monitoring stanu realizacji działań adaptacyjnych stanowić będzie źródło informacji na temat postępu ich realizacji.

Zdolności adaptacyjne

Zwiększenie gotowości i zdolności do reagowania na skutki zmian klimatu, wizja miasta, cel nadrzędny Planu Adaptacji, cele szczegółowe, wymagają działań w różnych obszarach funkcjonowania miasta - jego organizacji, edukacji i ostrzegania mieszkańców o zagrożeniach oraz rozwiązań technologicznych i technicznych w przestrzeni miasta.

W Planie Adaptacji zaproponowano działania organizacyjne, edukacyjno-informacyjne i techniczne, które mają wpłynąć na odporność Miasta na przewidywany wzrost częstości i intensywności występowania fal upałów, wyższych temperatur maksymalnych oraz okresów bezopadowych z wysoką temperaturą, wzrost częstości i intensywności występowania deszczy nawalnych, a także występowania silnego i bardzo silnego wiatru oraz burz.

Opracowując propozycje opcji adaptacji dla postawionych w diagnozie celów i zagrożeń dokonano przeglądu przykładów najlepszych praktyk zastosowanych w podobnych przypadkach zagrożeń zmianami klimatu w innych miastach. Ponadto, wyboru działań adaptacyjnych dokonano na podstawie badań możliwości i warunków, jakimi miasto dysponuje dla przygotowania rozwiązań oraz możliwości finansowania dla wskazanych działań. Dokonano przeglądu postawionych w diagnozie celów i dla każdego zidentyfikowanego zagrożenia przedstawiono propozycje zadań.

Plan Adaptacji jest narzędziem innowacyjnego i kreatywnego kształtowania miejskiej polityki ukierunkowanej na podnoszenie odporności miasta na zachodzące zmiany w środowisku, w tym w ramach klimatu. Do wdrożenia Planu Adaptacji wykorzystane są istniejące ramy instytucjonalne realizacji polityki rozwoju miasta.

Poniżej do pobrania „Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030” wraz z załącznikami.

- 1) Uchwała nr VII_124_19 Rady Miasta Opola z dnia 28 marca 2019r._Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030
- 2) Prezentacja_Plan adaptacji do zmian klimatu do roku 2030